



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Virtutibus R. P. Bernardi Colnagi E Societate Jesv Libri Dvo

Paullin, Johannes

[Monachii], 1662

Cap. XVI. Exacta obtemperandi facilitas, digna, cui etiam feræ obedirent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44152

cum his verò suavissimam absolutæ virtutis memoriam, & venerationem.

CAPUT XVI.

Exacta obtemperandi facilitas, digna, cui etiam feræ obedirent.

§. I.

Vulgò creditur, cum exactius parere, qui aliquando præfuit; quòd nimirum didicerit, quantum prompta inferiorum obedientia grave gubernandi munus Superioribus allevare soleat. Bernardus et si unius tantum Leccensis Collegij ^{Bernardus} (Bariensis volunt alij) aliquando Rector, ^{Leccensis Collegij} non tamen eo solùm tempore; sed alias ^{Rector.} quoque semper ceræ instar se moderatoribus formandum præbuit: quibus omnium mentis arcana, cælestesque motiones animi sedulò candidèque detexit.

Ipsè de se affirmare habuit, se à puero ^{A puero} inter patrios penares dicto audientem fuisse, ^{obedientia} etque eam ob causam multis à Deo con- ^{studiosus.} celsis sibi donis accumularum. Porro in Societatem adlectus, à Majorum placitis, nec

la-

*Tota die
cibo absti-
ner, supe-
rioris iussu.*

latum unguem discessit; atque ut exactius pareret, Superiorum iussa scripto excipere consuevit. Et si verò satis perspecta esset Bernardi obedientia, ad summum hujus virtutis apicem progressa; placuit tamen non raro Majoribus eam novis experimentis, & firmare, & testatam facere. Inter cetera evocato sub ipsum prandij tempus Bernardo, ad nescio quod charitatis obsequium, indeque reduci mandavit Superior, contra receptum Societatis nostræ morem ad mensam non accederet; sed totum diem jejunus transmitteret. Usu fortè venit, ut sèro vespere ad sororem impotus incænatusque divederetur. Ea fratris miserata sortem reficiendo corpori permodicum offerre potum, eumque fessò obtrudere non dubitavit; At ille, ut sorori id daret honoris; iussa tamen Rectoris non præteriret, ori admovit, statimque, quod primoribus labris hauserat, rursum expuit, & sancta inquit, obedientia aliter juber. ita & vim sibi intulit, & sorori vicem rependit pro exigua corporis refocillatione, præclarum obsequentis animi documentum.



§. II.

Pari promptitudine excurrebat quaqua-
 versum, sive Romam, Venerias, Mediolanum
 mitteretur, sive ad quemvis ignobilem pagum
 evocatus esset. Neque plus temporis morabatur
 post imperia Majorum, quam quo sua schedia-
 smata colligeret. Panormo Sorinum missus,
 intra mediæ horæ spatium itineri se accinxit,
 Unum verbum, nutus unus addebat currenti
 alas, quod semper Deum in Moderatoribus
 agnosceret. P. Demetrius Licander Caranæ
 Rector sancte asserit, similem Bernardi
 obedientiæ nullam sibi esse compertam.
 In medio rerum cursu fortunatisque
 successibus ad unicum Superioris signum
 vela aliò flectebat; è scholis ad conciones:
 ab his ad scholas; modò ad abjecta
 ministeria; modò ad sublimiores functiones
 promptus & alacer, maximo superiorum
 solario; quia in quacunque necessitate
 ad omnia munia pro dignitate ferenda
 ex æquo idoneus & paratus.

Non inferiore studio infimis quorum-
 cunque officiorum administris se submisit,
 quod si tamen quandoque acerbius, quam
 par erat, ab ijs exercebatur, eos propterea
 majore coluit observantia. Socium, qui con-

X

cio-

*Quocumque
 maiorum
 nutus vo-
 cat, advo-
 cat.*

*Obedientiã
 forti &
 piã.*

*infimis es-
 iam parere
 doctã.*

cionanti adjunctus erat, cum primis veneratus est, ejusque jussis paruit, quamvis nonnunquam in vituperationem degeneraret. ut adeò emeritus clarique nominis Ecclesiastes ac Doctor, raræ sanctimonix & puritatis senex, à minimi etiam juvenis affectu bitrio penderet.

§. III.

*Egrotus
eneruis per
esuriales
ferias con-
cionatur,
inben te
Preside, et
iam impa-
ratus.* Laborabat Bernardus hectica febris, at tenuatis adeò viribus, ut vix etiam pedibus niti posset. Propterea Neapoli Catanam missus, jubebatur nativo aëre morbo medicinam quærere. Nondum verò confirmatus à tabifico languore membris nova veniunt à Provinciæ Præposito mandata: iret Panormum, seque ad conciones per jejuniij dies de more habendas accingeret. acceptis, non secus ac si de cælo venissent, nihil cunctatus, insuper habitavit in civitate, etsi morbus obnunciaret, confestim itineri se dedit, & Panormum advolvit: at bitratus non se auctoritatem prostituere, si imparatus, obedientiâ duce ad tam grande munus accessisset.

Nondum equidem ipse ad id usq; tempus ab apparatu ad concionandum necessarius instructus erat: quippe qui recens a

Theo-

Theologiæ cathedra vix etiam scholis su-
 premum vale dixerat; nihilo tamen seciùs
 cæco obtemperandi studio arduum illud
 pro concione dicendi munus hilari alacri-
 tate suscepit. Et Patribus Panormitanis: *nunc*
certè, inquit, meæ capiam obedientiæ experi-
mentum: quæ sine oculis casum non metuit,
in tenebris suis oculatissimo Argo securior.
Quid si Deo visum esset, id quod ei est pronis-
simum, fractis meis & collapsis viribus multo-
rum erigere spem & salutem? video pesca-
tum amplissimum, retè autem meum lacerum
& emarcidum; illud tamen in verbo ac no-
mine IESV strenuè laxabo. Probavit suo
 quoque calculo Numen hanc Bernardi o-
 bedientiam; quando conatibus optimi vi-
 ri sic adfuit, ut inter concionandum semper
 se ipso validior tandem molestâ febrî expe-
 direretur, simul tanto fructu, tantoque omni-
 um Ordinum applausu diceret; ut magno
 sui desiderio apud omnes relicto commu-
 nibus votis exoptaretur, iterum iterumque,
 si fas esset, audiendus; & affluentium mul-
 tudo sat magno templo non caperetur: id
 quod publicis tabulis Panormitana
 Civitas restarum reli-
 quit.

*Admirabi-
 li eventu
 & fructu
 non impari;*



X 2 §. IV.

§. IV.

Quid verò mirum, eum valerudinem pro Dei gloria & Superiorum nutu discrimini objecisse? qui etiam in celebri quadam Italiae civitate, manifestum vitae periculum ingenti animo parique hilaritate intrepidus invictusque adiit, tantum ut Moderatoris voluntati, uno nutu significare, morem gereret. ut non ita pridem me scripsisse memini. Forrem ergo non ex vano dixerimus fuisse Bernardi obedientiam; sed & prodigiosam, quæ etiam, dum à miraculis patrandis abstinere voluit, prodigia patravit.

§. V.

Vetuerunt Moderatores, ne cui mortali, nisi domesticorum, precatoriam concederet coronam, vel aliud quidvis, quod Deus mira operari consueverat. Quòd enim per vestes, rosaria, aliisque id genus parvas reculas fama miraculorum in dies auferret, consultissimum videbatur, inani gloriolæ, quæ pestis instar inobservata se innuat, omnem obturare rimulam, & Sancti Fundatoris Ignatii exemplo sanctimoniam potius ab oculis hominum remove, quam ut jactantiæ rapinis exposita circumferretur, permittere.

Paruit ille quidem non invitus, & ad *Rosarium*
 sanguinem. Interea ad aures mulieris, cui si- *negat caca*
 mula alterum propè oculum ademerat, fama *mulieri.*
 pervenit, compluribus Bernardi corollam,
 recatoriam magno usui fuisse ad expugnā-
 dos insuperabiles cererā morbos, & de plo-
 ram miseris reddendam sanitatem. Itaque
 patrem adit, efflictim rogat, dignetur rosa-
 rium, quod ajunt, obcæcato admove-
 re. At ille, etsi alienis indoleret malis, ob-
 equium tamen, quod Superiorum jussis de-
 cur, præ pietate habuit, idque sibi per Mo-
 ratores fas non esse, dixit. Illa verò cer-
 ta templo non discedere, nisi voti compos-
 ita, tamdiu moras traxit, donec Pater li-
 berus ad aram accederet. Tum verò fi-
 duciae plena palpando ad altare propiùs ad-
 spexit, quò Mysta expueret, sagaciter adver-
 ejectam denique salivam tenebricoso ocu-
 lallinivit, simulque cæcitatem eo momen-
 to deterisit. Quare ut ob receptam prodi-
 cose lucem tanti se beneficii memorem,
 patri tam benefico exhiberet, uberrimis
 re gaudio fufis lacrimis sospitatori grates
 pendit. Quia ergo Bernardus adeò se ob-
 quentem Majoribus præbuit, etiam brutas
 animantes Deus voluit Bernardo esse
 obsequiosas.

§. VI.

*Pisces in
concionem
vocat.*

Messanæ stabat in littore maris Bernardus, ibique divina secum agitabat. Cum cælesti impulsus numine advocat ad se omnes illius tractûs pisces. Hi mox ingenti numero ad ripam auditâ Patris voce adnataant, capita super aquas extollunt, & arrectis velut auribus adstant. Tum ille, converso ad illos sermone prolixè disserit, quantum sit in parvis magnisque Deus, quam bonus ac potens, quam sapiens & justus. Hunc itaque pro viribus agnoscerent, laudarent, venerarentur. Tandem illis bene precatus formato S. Crucis signo mirabilem à se concionem dimisit: hæc verò inclinatis reverenter capitibus concionatori plausum dedit: ita nobilissimi viri, qui spectaculo aderant, cum ad Collegium venissent, Patribus testes fide dignissimi denarrabant, & Bernardi sanctitatem miris laudibus efferebant.

§. VII.

*Gallinas
quoque.*

Jam quoque suprâ meminimus, Bernardum à concione mox ad culinam festinare, suâmet manu gallinis cibum parare, eumque porrigere consuêssè. Id cum aliquando

quando ex more faceret, atque de divinis perfectionibus ad eas sermonem haberet, ubereturque nullo non tempore Deum laudare cum reliqua volucrum cohorte: stabant illæ primum, deinde propius ad Patrem progressæ, porrectis auribus quietæ, silentesque audiebant concionantem, nec ante objectum involabant pabulum, quàm bene precatus Pater ejus sumendi potestatem fecisset.

Jusserat nonnemo, ut grex caprarum ad Patrem adduceretur, ab eo fausta precatione donandus. Cùm, ecce tibi, spectant hero adsunt capræ, & silvestri pavore positæ, arrectis auribus dicentem de Deo Patrem audiunt, neque prius quàm bene precatus illis esset, discedunt. Eo spectaculo ætonitus civis, & intimis commotus præcordijs statim inde ad proximum templum provolavit, fusisque lacrimis Dei clementiam prædicavit, quæ tantum in animalia cetera servo suo imperium dedisset.

Stetit quoque & aliàs obvium caprarum gregem, atque ad se advocatum longa concione de supremâ Numinis excellentiâ quietum attentumque diu detinuit: unam verò ex ijs coloris albi cùm evocasset ad se, parvitella, ceteris in vestigio defixis, Patremque secuta ad custodem accessit; cui, ut eam ha-

Et caprarum gregem.

beret sibi commendatam, iussit. Tandemque à socio monitus, jam inclinata die gregem cruce signatum discedendi facultate imperavit.

§. VIII.

*Sturnos ex
tempore
fari docet.*

Res mira quidem est, à capris concionantem audiri: sed longè mirabilior, aves in momento fari didicisse. Aucupum aliquis Bernardi precibus sturnorum aucupium habuit ex voto, & mirè copiosum. Quare duos adhuc vivos ad Bernardi sororem ingrati animi signum detulit, confessus nunquam antè sibi visam tam densam avicularum copiam, ultro in retia ingestam, cui capiendæ faris non fuerit. Hos ubi resectis alarum pennis in sororis domo Pater contempsit, ad se vocatis bene precatus imperavit, ut dicerent, JESUS MARIA: JESUS CHRISTUS. O rem prorsus admirandam! mox eadem sacrosancta nomina efferebant sturni, & elata ac in articulos distinctâ voce exclamabant: JESVS MARIA: JESVS CHRISTVS. Quod jurata affirmavit Claudia de Malsitto, ad S. Juliani Virgo DEO dicata, quæ suismet oculis auribusque præsens omnia vidit, audivit.

*Aviculas
cantare
Christum
IESVM.*

Aliàs cum in amœno horto moraretur Bernardus, aviculæ quædam jucundissimis modulis, quos natura scilicet, docuerat, certatim

ratim cantillabant, & omnium quotquot
 præsentes aderant, aures mirificè demulce-
 bant. At Bernardo non placuit hic cantus;
 iussit itaque cessarent modò, & intermissâ
 familiari cantiunculâ novam inchoarent
 melodiam, atque disertis vocibus, docto
 gutture, felici lingua cantarent, **CHRIS-
 TVS, JESVS.** Ecce rem admirandam! il-
 lico ut Patri obtemperarent, eadem avicu-
 læ, peregrini & inauditi musici clarè, arti-
 cularè, & distinctis syllabarum notis ceci-
 nerunt, ut imperatum erat, **CHRISTVS
 JESVS: CHRISTVS JESVS:** & hoc ad-
 mirabili cantu novi Amphiones audientium
 animos prorsus attonitos velut extra se ra-
 puerunt. Ita P. Bernardus à Ponte testis
 gravissimus in sua ad Patrem Iosephum Pa-
 ternum epistola 1627. 9. Febr. Neapoli da-
 ta.

§. IX.

Et has quidem mirus Magister cantil-
 lare docuit; aliam divino datam munere
 ex sinu vacuo extraxit.

Neapoli fortè ad feminam Principem
 Marchionis de Capurso Conjugem invise-
 bat Bernardus: jamque in multorum coro-
 na, derebus divinis sermonem exorsus erat:
 cum fliolus magno ejularu & falsis-
 madens lacrimis dictionem turbare cœ-
 pit,

X 5

pit,

pit, quòd avicula, quam manibus gesserat, unicum scilicet infantis delictum, cuius desiderio tenebatur, præcipiti volatu effugisset per auras, capi nescia. Itaque miseratus Pater tam amarè flentem, ut lacrimas abstergeret, simulque cœptum prosequi sermonè posset, manū in suum ipse sinum coniicit, & novo prodigio aviculam multò pulchriorem priore extrahit, Principi in manus dat, lætūmq; à se dimittit, obstupescente. Illustrissima Matre ceterisque ocularis gestæ rei testibus, tam raræ pulchritudinis volucrum adedò repentè in sinu nasci potuisse,

§. X.

Neque illud non est luculentum magni in volucres dominatūs testimonium, quòd in sacrarum Deo Virginum monasterio ad S. Juliani palàm evenit. Ad has enim cū pro more Bernardus verba faceret, hirundines importuno garricu concionantis vocibus obstrepebant, quod ille diutius non ferendum ratus, pro imperio denunciavit, ut se loquente tacerent. Dictum, factum. obmutuere omnes, & modesto silentio ad finem usque dictionis sanctè observato, ut ille dicere desijt, mox pristinos garricus denuò inceperunt,

§. XI.

§. XI.

Ad hæc equum planè indomitum nullo negotio placavit. cùm enim dæmonis ope velut cæstro percitus huc illuc cursitaret, in altum se saltibus libraret, calcibusque pereret accedentes, neque ulla ratione à præsentibus, quotquot etiam id laborarent, se capi vel ad Bernardum duci fineret, ipse leniter arridens accessit, stare iussit, & verbo unico stitit, domuitque ferocientem. Quid verò mirum brutis eum animantibus imperâsse, qui etiam ad arbitrium suum naturam ipsam habuit obsequentem? id enim verò liquidò patuit, quando fulmina & jactatos de cælo ignes cohibuit, quando modicum vinum prodigiosè auxit, vel dulce nectar repentè in acetum vertit, aut vitrum in frusta diminutum precibus integravit, vel alia id genus admiranda fecit, ut mox dicemus.

§. XII.

In oppido quod Paternò dicitant, rogatu oppidanorum turrim conscendit; ad id usque tempus crebrò fulminibus, ad omnium terrorem infestari solitam. Ibi fuffis ad Deum precibus, & delineatâ S. Crucis

cis

cis figurâ obvio carbone, rurrim deinceps fore à fulminibus immunem dixit: neque falsus est. Ex eo tempore nunquam de cælo eam fuisse tactam grati cives experientia didicerunt.

Messanæ frigescente foco feriâ nimirum sextâ, quâ nostri ordinis homines coena abstinent, cum Bernardo ex itinere reduci pedes essent lavandi, excitabatur ignis & aqua apponebatur. Sed ille hauriri iussit ex lebere longius ab igne posito. Haustra est igitur, & quidem præ ea, quæ igni proxima stabat, calida. Quod cum admirans noster diceret, ut video Pater, Thaumaturgus es; non ego, inquit ille, sed S. Antonius ista parrat. Aliàs quoque clausâ culinâ frigidam è fonte allatam signo crucis expresso ita calefecit, ut manus lavantis tanto ardori ferendo impares eam gelidâ largiter affusâ refrigerare habuerint necesse.

Vir gravis ex S. Benedicti familia, & Monasterij, ut vocant, Prior, suo testimonio confirmat, aquam à Bernardo in vinum versam,

§. XIII.

Abbati Theodosio à Catana Dux de monte alto recensuit, cum Bernardus carduos silvestres manu versaret, stringeretque per
jocum

jocum, ceu rosas tractaret; monitū ab adstantibus, fore, ut laceras ab hoc ludo manus & cruentas referret: illum verò negasse, à se carduos premi; sed rosas, & explicata manu ostendisse rosas; non jã carduos, spinis horridos; obstupescantibus cunctis aded miram in suis oculis metamorphosin.

Viro nobili, nescio cujus rei causã, pauxillo aceti opus erat, nec in præsens ad manum aliud; nisi vitrum generosioris vini. Rogavit ergo Patrem, non candidè minùs quàm piè, juberet illud in acerum degenerare. Is candore pari plus petentis fidei, quàm suæ virtuti tribuens, acerum esse jussit, & mox acerum esse obstupuit: quod multo dein tempore in rei memoriam aservatum documento fuit, magnos DEI amicos nihil non posse.

Barium Civitas est Apuliæ: id loci stabat fortè Bernardus, vitreum manu gerens vasculum. Sed excidit incauto, terræque illisum in frustra disilijt. Ille sublatis in cælum oculis Deum rogavit, ut integrum id sibi restitueret: & mox illæsum solidumque,

ut antè fuerat, cum omnium admira-

tionè è terra sustu-

lit.

CA-